

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 260. Qui veniant nomine filiorum, & quotuplicis generis sint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

contrarium censent extra casum urgentis necessitatis, quæ tamen vix occurrere potest; Sanch. n. 6. Ca-

strop. n. 5. eò quòd id generale sit, non posse inferiori in lege superiori dispensare.

TITULUS XVII.

Qui filii sint legitimi.

Quæst. 260. Qui veniant nomine filiorum & quotuplicis generis sint.

Resp. ad primum: Nomen filii, quamvis in singulari numero prolatum ex sua institutione & usu communi prolem solum masculam denotet, & ad feminam seu filiam vi interpretationis extendatur; arg. l. Herennius. & l. iusta. ff. de V. S. Expressum tamen in plurali numero communi usu utriusque sexus liberos comprehendit. arg. hujus rub. & l. quisquis. ff. de V. S. Barbof. h. t. n. 11.

2. Resp. ad secundum: Filii seu utriusque sexus liberi alii sunt legitimi; iique vel legitimi tantum; qui cum per naturam non sint filii, beneficio tamen adoptionis vel arrogationis à legibus approbata in numero liberorum censentur. §. 1. Instit. & l. 1. ff. de adopt. Vel legitimi & naturales simul, seu legitime nati, nimirum ex matrimonio verè aut putativè iusto, hoc est, contracto publicè in facie Ecclesie nullo contradicente, & bona fide, seu ambobus parentibus (aut saltem uno eorum, ut cum Gl. in c. cum inhibitio. de cland. despons. v. ambo parentes. Abb. in c. ex tenore. h. t. n. 3. Barb. ibid. n. 14.) nullius impedimenti dirimentis ante consummationem matrimonii seu tempore conceptionis sibi conscii (etsi dein iusta illa ignorantia, apparente nimirum impedimento, cessaverit ante nativitatem) procreati. Tholos. l. 10. Syntag. c. 3. n. 6. Mol. tr. 2. de 7. & 7. d. 165. n. 1.

3. Extenduntur hæc, ita ut adhuc legitimi sint primò procreati ex parentibus laborantibus ignorantia impedimenti, dum etiam ea est juris; licet enim ea iuxta l. 9. ff. de juris & facti ignor. non excuset ignorantem, non tamen nocet tertio; ac proinde licet, si eà laborantes consumment matrimonium puniri possint; non tamen impedire potest, quò minus proles bona fide cum tali ignorantia concepta sit & censeatur legitima. Passerin. de elect. c. 25. n. 115. quamvis etiam ex speciali juris dispositione, arg. nimirum. c. cum inhibitio. de cland. despons. facta in favorem prolium, dicta ignorantia eorum legitimitati non obstet. Reiff. h. t. n. 7.

4. Secundo nati ex parentibus, qui exorto & stante horum dubio de valore matrimonii bona fide contraxerunt, Peyer. in prelat. q. 2. c. 5. num. 110. Barb. in c. cum inter. h. t. n. 18. cum stante hoc dubio utpote speculativo conjuges commiseri possint, ut Sanch. de mat. l. 2. d. 4. num. 4. & 8. Secus est, si cum tali dubio contraxerunt, non adhibita diligentia in deprehendenda veritate; quia adesset ignorantia affectata, quæ æquivaleret scientiæ, arg. L. ne supina. ff. de jur. & facti ignor. & c. eos de temp. ordin. in 6. quæque legitimitati proli non favet, c. fin. de cland. desp.

5. Tertio nati ex utroque etiam parente constituto in mala fide circa impedimentum aliquod non dirimens. Suar. de censur. d. 50. f. 1. n. 8. Peyer. l. c. n. 107. Sanch. l. 6. d. 38. n. 1. Qualiter tamen nati ex parentibus, qui contraxerunt mala fide sine præmissis denunciationibus non habeantur pro legitimis, non juvante illos ignorantia (quippe quæ censetur affectata) latentis impedimenti dirimentis,

nempe consanguinitatis & affinitatis, juxta cit. c. cum inhibitio. vide apud Reiffent. h. t. n. 3. & apud me in foro benef. part. 1. 258.

6. Quarto nati stante legitimo matrimonio ex uxore, quam constat esse adulteram; idque, etiam si referant facie adulterum; nisi ex mariti absentia, infirmitate aliove impedimento aut impotentia temporali, eum tempore conceptionis copulam cum uxore non habuisse probetur. Menoch. de arb. cas. 89. Gutt. qq. can. l. 7. c. 3. n. 3. Barb. in c. per tuas. de probat. n. 3. arg. l. miles. §. defuncto. ff. ad leg. jul. de adult. & l. filium. ff. de us. qui sui. vel alien. c. causam. h. t. Quin etsi uxor fateatur, partum suum esse adulterinum, Barb. l. c. Abb. ibid. n. 4. Gail. observ. pract. l. 7. obs. 97. n. 8. & hæc, quia præsumptio est pro prole, & nemo uni soli credere in sui præjudicium tenetur. Unde Legitæ filium reputant fatuum, qui credit matri, se esse ex adulterio natum; nisi tamen fortè, ut Fagn. in c. officii. de penit. & remiss. à num. 20. filius ita evidenter à matre informetur, ut prudenter de eo dubitare nequeat.

7. Quinto nati ex matrimonio, quod non erat Sacramentum, nempe infidelium seu non baptizatorum; modò tamen ex usu gentis fuerit verum matrimonium, sicut revera est, etiam si ab iis contractum cum impedimento aliàs solo jure ecclesiastico (utpote cui subiecti non erant) dirimente, manetque indissolubile, postquam ad fidem conversi. Abb. Jo-And. in c. fin. h. t. Barb. ibid. n. 2. Pirh. h. t. num. 17.

8. Sextò procreati ex legitima uxore post susceptum à viro Sacrum Ordinem. Suar. l. c. n. 4. Peyer. l. c. n. 112. Majol. de irregul. l. 1. c. 4. n. 9. quin & post sacrum ordinem uxore invitâ, matrimonio non consummato. Abb. in c. 2. de convers. conjugat. Sayrus de censur. l. 6. c. 10. num. 40. Passerin. l. c. n. 113. quia in neutro horum casuum ordo sacer solvit matrimonium etiam ratum tantum, Barb. in Extravag. antiqua. n. 10. cum communi. Secus est de natis ex alterutro conjugum post matrimonium ratum tantum professo; cum per professionem solvatur matrimonium, juxta Trident. sess. 24. c. 6. de matr. Majol. l. c. n. 4. Sayr. l. c. An verò idem dicendum de natis ex legitima uxore, postquam vir & uxor consummato matrimonio professi sunt in religione, non convenit inter AA. dum Host. in sum. de filiis presby. n. 5. Sylv. v. illegitimus, & alii volunt esse simpliciter illegitimos; alii illegitimos, addendo vel subintelligendo naturales, seu illegitimos canonicè, seu Jure canonico; alii esse simpliciter legitimos; quia non arcentur à succedendo in bonis patentum, nec ullibi dicuntur inhabiles ad honores; alii, ut Abb. in c. ad literas. de fil. presbyt. Sanch. l. c. d. 38. n. 7. Passerin. l. c. n. 186. illegitimos ad instar seu secundum quid, eo quòd irregulares sint & promoveri nequeant ad ordines & beneficia, æquè ac simpliciter irregulares. Vide me in Foro benef. part. 1. q. 259.

9. Septimò pro legitimis habendi expositi, quorum parentes ignorantur secundum sententiam valde probabilem & communiorem, quam sectantur Menoch. de arb. cas. 369. per tot. Pont. de mat.

l. 1. c. 9. n. 4. Salas. l. 2. tr. 8. §. unic. §. 14. n. 246. Grat. discept. forens. c. 35. à n. 31. apud Castrop. tr. 13. d. 4. p. 1. §. 1. num. 8. item Mascard. de prob. concl. 799. Gonz. h. t. n. 8. & alii, hac nixi ratione, quòd plures eorum nati ex legitimo matrimonio exponantur à parentibus ob inopiam, quia eos alere non possunt; qui, ne patiantur detrimentum habendo illos pro illegitimis, adeoque removendo à dignitatibus, ordinibus, beneficiis &c. omnes expositos judicandos esse legitimos, præsertim cum in dubio faciendi interpretatio & præsumptio in favorem prolis, juxta c. ex tenore, h. t. Unde bene ait Castrop. hoc ipsum, quòd quandoque etiam legitimi exponantur, ne illis præjudicetur, sufficere, ut omnibus expositis à jure concedatur legitimitas. Sed neque quòd ad præsumptionem reputandos illegitimos; eò quòd licet frequentius contingat, expositos hos natos ex solutis, & non ex legitimis conjugibus; quia tamen hæc præsumptio sumpta ex frequentius contingentibus expositis infamiam irrogat, & in parentibus culpam supponit, cedit præsumptioni alteri, quòd sint ex legitimo matrimonio, esto, id rariùs contingat; quia dum duar præsumptiones concurrunt in eodem actu, semper prævalere debet ea, quæ delictum excludit favoremque continet. Menoch. cas. 89. n. 23. Castrop. l. c. Atque ita dissolvitur fundamentum, nimirum quòd præsumptio semper desumenda ex his, quæ frequentius contingunt, quò nituntur adversarii sentientes expositos censendos simpliciter illegitimos. Covar. clem. furiosus. in pr. t. p. num. 9. Valq. l. 2. d. 66. c. 8. n. 48. Rebell. de oblig. just. 2. p. l. 1. q. 2. n. 15. Prateius in prax. episc. 2. p. c. 1. n. 27. Garc. l. c. n. 8. & 10. & alii apud illos, etiam testentur suam sententiam esse in praxi receptam.

10. Octavo accensendi adhuc legitimis, qui præveniendò ordinariù nascendi tempus, quòd est novem mensium à conceptione, nati sunt ad initium septimi mensis post initum matrimonium, ut constat ex l. septimo. de stat. hom. & l. intestato. §. 12. ff. de suis & legit. hered. Item qui nati sunt decimo mense post mortem mariti; arg. cit. l. intestato. & l. Gallus. ff. de lib. & posthum. etiam decimo mense completo, & ad initium mensis undecimi secundo vel tertio die; ut plures Jurisconsulti & Medici apud Zachariam 99. medico. legal. l. 1. tit. 2. q. 6. à n. 3. quin & circa medium mensis undecimi; ut Haunold. de j. & j. tr. 4. n. 139. Engels. h. t. num. 7. Præsertim si uxor de incontinentia non suspecta, maritusque bene sanus, ad copulam nulla ratione impotens repente mortuus. Neque his obstant citatæ ll. & novel. 39. 2. dum natum mense decimo completo illegitimum pronunciant; quia non ita strictè excludunt mensis undecimi dictum initium, sed intelligendæ de eo aliquòd usque progressu. Reiffenst. h. t. n. 22. Wiestn. n. 28. & quidem, ut idem ex Haunold. adultiore. Imò, cum mulieres quædam ob specialem naturæ dispositionem tardiùs pariant, contingere posse, ut post mensem duodecimum partus legitimus nascatur, & pro tali habendus, accedente bonâ famâ mulieris & medicorum judicio; asserit Reiffenst. h. t. n. 23. remittens ad Godefred. in notis ad cit. novel. 39. c. 2. lit. c. adducementem plura, quæ pro praxi ad propositum servire possunt.

11. Alii utriusque sexûs liberi illegitimi sunt, nimirum in genere omnes, qui extra matrimonium ex copula fornicaria nati. Horum alii sunt naturales, nimirum nati ex solutis tempore conceptionis vel nativitatibus, vel inter hanc & illam medio tempore habilibus & contrahendum validè inter se matrimo-

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. IV.

nium. Et quidem Jure canonico nullo factò discrimine inter dictos eorum parentes; ut Gl. in c. innov. de elect. v. conjugata. Abb. ibid. n. 17. Mol. de f. & j. tr. d. 165. n. 4. & 6. Wiestn. h. t. n. 4. dum juxta Jus civile l. 1. ff. de concubin. novel. 89. naturales dicuntur ii solum, qui ex soluto & concubina unica loco uxoris domi detenta nati. Porrò illegitimorum naturalium aliqui dicuntur Manzeres, nimirum qui ex scorto nati sunt, & vulgo quasitù dicuntur, cum quibus difficiliùs dispensatur, quàm cum aliis naturalibus. De quo fide me in foro benef. part. 3. q. 405. Illegitimorum alii sunt spurii, nati nimirum à parentibus, qui dicto toto tempore inhabiles erant ob impedimentum dirimens ad contrahendum valide matrimonium; idque etiam Jure civili, etsi nati ex alia quàm concubina, Mol. l. c. n. 7. Covar. de sponsal. p. 2. c. 8. §. 5. n. 1. Wiestn. h. t. n. 4. in fine. Spuriorum alii sunt & dicuntur adulterini, qui ex utroque vel uno conjugato legitime cum alia procreati, c. nemo. 32. q. 4. Alii sacrilegi, qui à religioso vel religiosa, aut clerico in sacris constituto suscepti, Barb. Gonz. in c. quia. de bigam. n. 3. contra Felin. in c. at scelerici. de judicis. n. 14. Decium ibid. n. 37. aliosque, quatenus arg. c. presbyter. d. 81. & c. quia. circa fin. sentiunt, tales, si matrem haberent solutam, accensendos natis ex simplice fornicatione. Tales adhuc spurios sacrilegos esse natos ex ligatis matrimonio, postquam eorum unus de consensu alterius emisit professionem, utpote natos ex concubitu sacrilego, aliàs dirimente matrimonium necdum contractum, docent Azor. p. 2. l. 2. c. 6. q. 8. circa finem. Suar. Tom. 5. de irreg. d. 50. §. 2. n. 5. Sanch. de mar. l. 9. d. 38. num. 7. Castrop. tr. 13. d. 4. p. 1. §. 1. n. 4. Et quales è contra non esse, & ne quidem spurios eos, qui nati ex legitimis conjugibus, obstrictis tamen eorum uno vel utroque voto simplici castitatis juxta probabiliorem contra Sarmient. l. 1. selectar. interpret. tradit Castrop. l. c. n. 3. cum Mol. l. c. d. 167. post 4. concl. Gutt. de mar. c. 1. n. 22. & 29. eò quòd licet nati ex concubitu sacrilego, utpote contra votum à parentibus emissum; non obstante tamen tali voto, habilibus ad contrahendum matrimonium, quòd sufficit, ut censeantur non spurii, juxta c. antea. h. t. cum votum tale simplex non dirimat matrimonium contractum, nec validè contrahendum impediatur. Quin imò ne quidem illegitimos esse contra Gl. in c. ministri. d. 81. & Abb. in c. carissimus. de convers. conjug. tuetur Castrop. n. 5. inclinante in idem Azor. l. c. si nati ex parentibus obstrictis tali voto de consensu utriusque, dum, ut dictum, tale votum non impediatur validè contrahi matrimonium, etsi impediatur contrahi illud licitè, quæ eadem ratio, cum videatur valere etiam, dum conjuges sine consensu alterius tale votum emisissent, non capio, cur Castrop. n. 2. præscindendo à tali consensu dicat esse illegitimos. De cætero neque spurium, sed purè illegitimum esse eum, qui natus est ante matrimonium ex matre, quæ jam desponsata sub verbis de futuro ob eandem rationem, quia adhuc validè contrahere poterat cum alio, bene dicit Castrop. n. 3. cum Covar. p. 2. de sponsal. c. 1. n. 17. Sanch. de mar. d. 9. n. 8. Mol. l. c. n. 177. Gutt. l. c. Pont. &c. Alii spurii sunt incestuosi, qui ex parentibus cognatione, affinitate, & vel maxime consanguinitate in gradu prohibito sibi conjunctis procreati. Farin. pr. crim. q. 146. à n. 40. Gonz. in c. 1. h. t. n. 7. juxta §. inter eos. Inst. de nupt. Alii nefarii, qui orti ex patris & filia, aliorumque in linea recta ascendentium & descendentium, Tholos. l. c. 3. n. 30. Farin. num. 60. Gonz. l. c. apud Wiestn. h. t. n. 5. juxta §. ergo. Inst. de nupt. & Auth. ex complexu. c. de incest. & inutil. nupt.

R 2

Quest.